

Velkommen til Sporet i Falsters Hjerter

Velkommen til sporet i Falsters Hjerter, som er etableret i samarbejde med 8. klasse på Møllebakkeskolen. Møllebakkeskolen, beliggende i den sydlige del af Horreby, blev taget i brug i 1960 som centralskole for store dele af Østfalster. Området omtales i daglig tale som Falsters Hjerter. Gennem flere ændringer i skolestrukturen, først i Stubbekøbing og derefter Guldborgsund Kommune, er skolen i dag en landskole med ca. 190 elever i alle klasser fra 0. til 9. klasse. Skolen fungerer som et naturligt samlingspunkt for lokalområdet og benyttes til mange aktiviteter uden for skoletiden.

I Falsters Hjerter tror vi på, at fællesskab og medejerskab er vigtige værdier for mennesker, der vælger at bo på landet. Derfor er foreninger, erhvervsliv, borgerne fra landsbyerne beliggende i Falsters Hjerter samt Guldborgsund Kommune, gået sammen om at udvikle og skabe rum for det gode liv på landet. Dette gør vi for at skabe gode rammer for børn og bosætning, samt ved at udvide kendskabet til vores dejlige natur.

Sporet består af en gul og en rød rute med 3 startsteder. Den gule rute binder Virkethus og Horreby Lyng sammen (5 km). Den røde rute er en rundtur fra Møllebakkeskolen til Horreby Lyng og retur (ca. 5,5 km). Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelse. Der er parkeringsmuligheder ved alle 3 startsteder. God tur.

1 Fugle- og dyreliv i landbrugslandskabet

Landmænd og jægere laver vildtpleje ved blandt andet at oprette vildtremiser med foderpladser til vildtet. Vildtremiser er beplantninger, hvor vildtet kan søge ly for vejr og vind, yngle samt finde foder. Med lidt held kan du se spor efter fasaner, rådyr og harer. Fra den 1. oktober og frem til den 31. januar kan der være jagt på arealer, der støder op til sporet. Af hensyn til sikkerheden og en optimal afvikling af jagten er det vigtigt at respektere eventuelle lukninger af sporet.

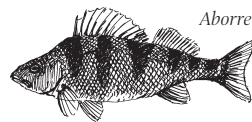

Råbuk

2 Tingsted Å

Tingsted Å, der er 18 km lang, er den længste å på Lolland Falster. Åen udspringer ved Virket sø, der er et kildeområde lige øst for Borremosen. Herfra løber den sydpå, med udløb i Guldborgsund ved Nykøbing Falster. Åen er en livsnerve for dyre- og plantelivet i området, og har et stort opland af landbrugsjord og skov. Derfor er det vigtigt at passe åen og

markernes drænsystemer således, at vandet kan løbe frit og markerne ikke bliver oversvømmet. I Tingsted Å kan du være heldig at se fisk som ørred, aborre og skaller.

Aborre

3 Drikkevand og borer

Sporet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser. Langs med ruten ser du flere vandboringer, hvorfra vandværkerne henter grundvand. Boringerne kan ses som betonrør men låg synlige oven på jorden. Rundt om boringerne ser du en sprøjte-, gødnings- og dyrkningsfri zone.

Når landmændene gøder eller sprøjter deres marker, anvender de kun midler godkendt af Miljøstyrelsen. De gøder og sprøjter med omtanke for at undgå, at der siver rester ned gennem jorden til grundvandet.

Grundvandet stammer fra regnvand, som siver ned gennem jordlagene. Det vand, som planterne ikke optager eller som ikke fordampes fra jorden, bliver til grundvand. Grundvand er en af vores vigtigste ressourcer, og giver os rent drikkevand i hannerne.

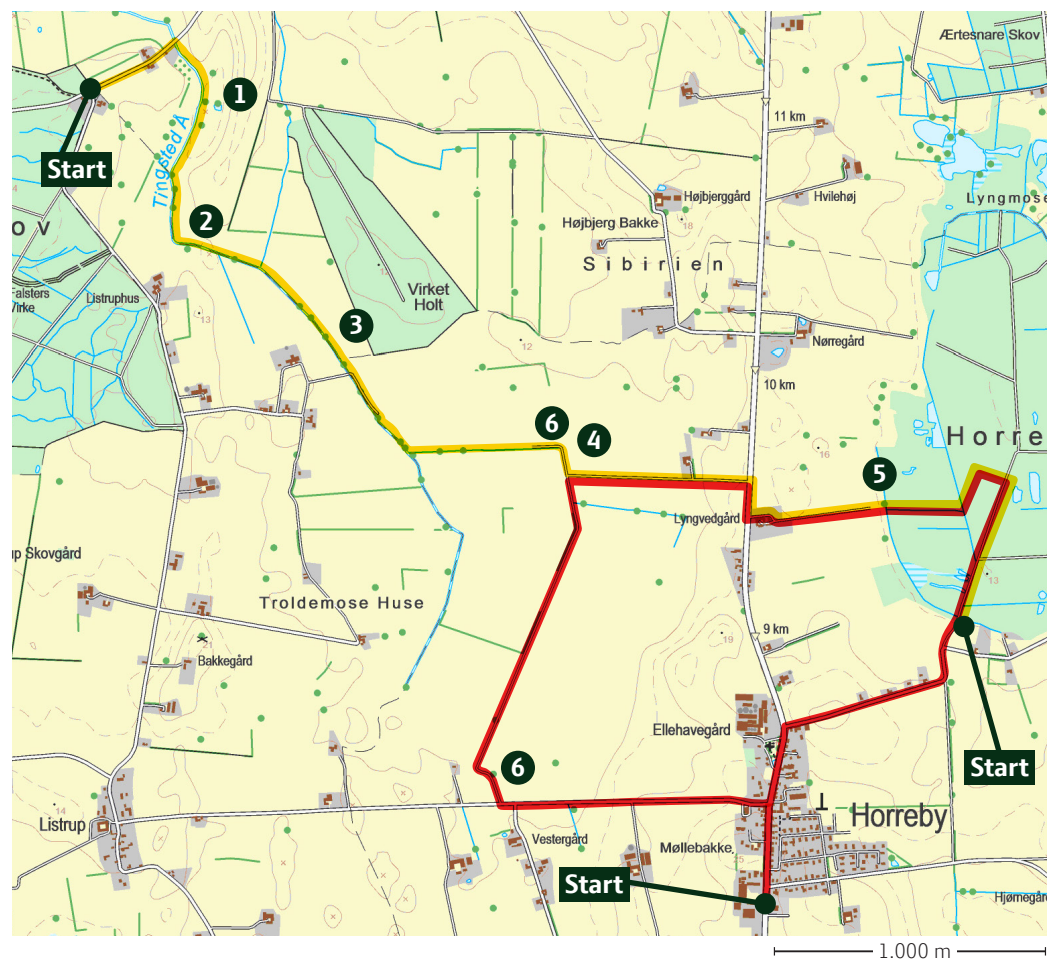
4 Landskabs- og strukturudvikling

Landskabet som du nu står i er relativt fladt og kaldes Troldehusen. I oldtiden har området med stor sandsynlig-

hed været omfattet af en stor indsø. Dette betyder at området har stået under vand. Ved at dræne jorden har landbruget fået mulighed for at dyrke jorden, og reduceret risikoen for oversvømmelser. Ejersforhold på jorden har gennem tiden ændret sig fra mindre til større enheder.

5 Horreby Lyng – Falsters eneste højmos

Nu er du kommet til randen af naturområdet Horreby Lyng. Området er registreret som et særligt Natura 2000 område, da det indeholder den relativt sjældne naturtype "Højmos". Guldborgsund Kommune er i gang med et stort naturgenopretningsprojekt i området. På vej ind mod højmosen skal du igennem et område, der kan være meget vådt og sumpet. Derfor er der etableret en plankesti gennem noget lidt tættere beplantning.

Se efter de gule folderkasser – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule og røde trekantede pæle

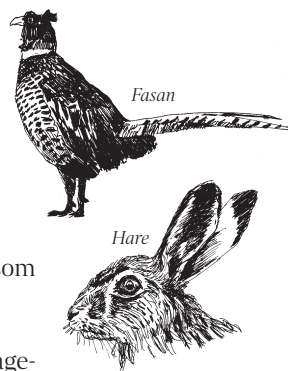
6 Landbrug og Ellehavegaard Energi I/S

Langs sporet dyrker Ellehavegaard hvede, byg og roer, som skifter plads år for år. Kornet bliver brugt som foder til grisene i stalden. Den gødning, der kommer fra grisene bliver bragt ud på markerne igen, og giver gode betingelser for det nye korn og kredsløbet starter forfra.

I 1995 blev ejendommen Ellehavegaard udvidet med landsbyvarmeværket Ellehavegaard Energy I/S, som leverer miljøvenlig varme til Horreby. Varmeværket anvender gårdens halm og indsamler og opkøber halm fra andre landmænd. Asken fra det afbrændte halm kommer tilbage til markerne. Ellehavegaard kan ses mod øst.

Dyr der ses i området

Fasan: Fasanhannen, kokken er let genkendelig med sin skinnende rødbrune fjerdragt og det røde ansigtsparti. Hunnen er betydelig mere afdæmpet i brune farver, hvilket camouflerer hende under rugning og ungeopfostring, som hannen slet ikke deltager i.

Hare: Haren er trods betydelig tilbagegang fortsat vidt udbredt i Danmark. Den lever i det åbne land, på enge, overdrev og marker eller i udkanten af bymiljøet på større grønne områder.

Bidragydere: Falsters Hjerter, Møllebakkeskolen, Landmand Peter Palle, Ellehavegaard, Dansk Landbrug Sydhavsoerne - DLS Naturstyrelsen Storstrøm og Guldborgsund Kommune

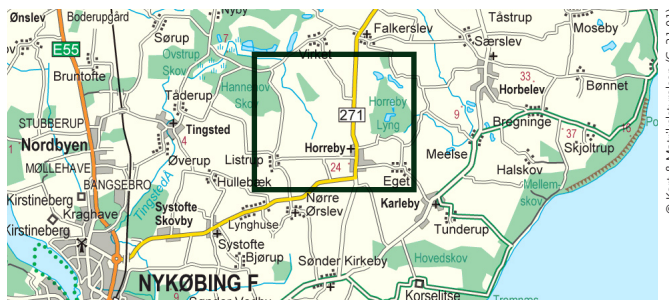

Miljø- og Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

Kortsignaturer - rutekort

	Levende hegn		Sø/vådomr.
	Skov		Bygninger
	Vej		Sti
			Ruter

4 Henvisning til forklaring

Sporet i Falsters Hjerter ligger ved Horreby, ca. 6 km nordøst for Nykøbing F. Den grønne firkant svarer til rutekortet på undersiden. Startsteder: **Virket Hus**, Virketvej 39, 4863 Eskildstrup. GPS: 54.827714, 11.955206. **Møllebakkeskolen**, Nykøbingvej 198B, 4800 Nykøbing F. GPS: 54.799671, 11.992693. **P-pladsen ved Horreby Lyng**, Spangvej, 4800 Nykøbing F. GPS: 54.809249, 12.004913.

Praktiske oplysninger

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og ejer har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet er delvist trampesti, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen. Nogle områder kan være fugtige/våde i perioder, så stabilt og måske vandtæt fodtøj anbefales. Hunde må gerne medtages, men ikke mindst af hensyn til det vilde dyreliv og andre sporbrugere skal hunde føres i snor. Sporet er lukket under jagt, se skiltning ved startstederne.

Yderligere oplysninger

Falsters Hjerter v/Kirsten Høegh-Andersen, telefon 22 44 52 10. Der er opsat infotavler og QR-koder på sporet med ekstra informationer.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet

Projektet har følgende samarbejdspartnere: Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Naturstyrelsen.

Støttet af Nordea-fonden, Miljøministeriet og Guldborgsund Kommune.

Illustrationer: Michael Pedersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos: Landbrug & Fødevarer, Axelstorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

www.spor.dk

Sporet i Falsters Hjerter

Spor i
Landskabet